

Incipit liber Boetij ad Symmachum q
mō trinitas ē vn^o de^o ⁊ nō tres dij.

Prologus

Inuestigatam diuissime qñez
quātuz nre mētē igniculā lux di
uina dignata ē: forznatā ratōib⁹
lūterisq; mādataz offerēdaz vo/
bis comunicādāmaz curauit: tā
vestri cupidus iudicij: q̄z nostri
studiosus inuētū. Quā in re qd
mibi sit animi quēns stilo excogitata commē
do: tum ex ipa materie difficultate: tum ex eo
quod ad caris. i. vobis tm qd loquor: itelligi pōt.
Neq; enī fame iactatiōē ⁊ manib⁹ vulgi cla/
morib⁹ excitamur. S; siq; ē fruct⁹ exterior:
hic nō aliā pōt nisi materies similit⁹ spare sen/
tētiām. Quocūq; igit a vobis deieci oculos.
Parti ignaua signicies: parti calid⁹ liuor oc/
currit: vt cōtumeliā videar diuinis tractatib⁹
irrogare: q talib⁹ hoim inōstris nō agnosce
da hic ponas q̄z pculādā piecerim. Feciro
stilū breuitate p̄trabo ⁊ ex itimis sumpta p̄bi
sophie disciplinis: nouoz vborū significa
tōib⁹ volo. Vt hec mibi tān nobisq; siqñ ab
ea p̄uertis oculos colloquant: Leteros vero
ita submouim⁹: vt q cape itellectu nequerint
ad ea ēt legēda videant idigni. S; nec tantū
a nob⁹ qri oportz: qnto humnar rōnis ituit⁹
ad diuinitatis valz celsa cōscēdere. Nā ceter⁹
quozq; artib⁹ idem qñ qdā finis ē p̄stitur⁹: q/
usq; potest via rōnis accedere. Neq; eiz me
dicina semp egris affert salutem: s; nulla erit
culpa medētis: si nichil eoz que fieri oportz/
bat omisit. Idēq; sit i ceteris. Ac qntū bec
difficiliōr q̄stio ē: tā faciliōr debz esse ad veni
am. Vobis tamē it illud inspiciēdū est: an ex
beati augustini scriptis scia ratōum aliq; in
nos venietia fruct⁹ intulerit. Hac d⁹ p̄posita
q̄stioē hic summam⁹ inuitū.

Explicit prologus. Incipit liber primus
De trinitate.

christiāe religiōis reuerētiam plures
c vsurpāt: s; ea fides poltz maxie ac so
litarie ⁊ que nī ppter vniuersaliū p̄ce
pta regularū quibus eiuēdē religiōis itelligat
auctoritas. Tū p̄pica q; ei⁹ cult⁹ p oēs pene
mūdi tminos emanauit: catholica vel vniuer
sal⁹ vocat. Lūi⁹ h⁹ d⁹ trinitatē vnitatē sniaz p̄a

igūt de⁹ fili⁹ deus spūs sanct⁹ de⁹. Igit⁹ pat
fili⁹ spūs sanctus vnus d⁹: nō tres dij. Lūi⁹
p̄uictiōis ratio ē i differētia eos. n. differēt ia
p̄mutat: qui vel auget vel minuūt: vt arriani
Qui gradibus meritoz trinitate variātes di
straunt atq; i pluralitate deducūt. P̄cipiū
ē pluralitatē altitas ē: p̄ter altitatē eiz nec plu
ralitas qd sit itelligi pōt. Triūnāq; rerū in q̄
libz tū genere tū specie: tū numero diuersitas
p̄stat. Quonēs idē dicit toties diuersuz etiā
p̄dicat. Idē vero dicit trib⁹ modus. Aut ge
nere vt idē hō q; equus: q; idē gen⁹ vt aial:
vel spē vt idē Lato qd Licero q; cadez spēs
vt hō vel numero vt Tull⁹ ⁊ Licero q; vnū
est numero. Quare diuersum etiā vel genē
vel spē vel numero dicit s; numero differētiā
accidētū varietas fac. nā tres hoies neq; ge/
nere neq; spē. s; suis accidētib⁹ distant. Nā
vel si aio cūcta ab his accidētia sepemus: tū lo
cus cūctis diuersus ē. que vnū fingere nullo
modo p̄summus. Duo enī corpa vnū locū nō
optēbūt. qui est accidēs atq; ideo sunt nume
ro plures qm accidētibus plures fiunt.

Capitulum. Secunduz

De igit igrediamur ⁊ vnūq; q; vt i
a telligi atq; capi pōt discutiam⁹. Nā
sic optime dicm videt eruditū ē hois
vnū q; q; vt ip⁹ ē: ita d⁹ eo fidē cape ⁊ tentat.
Nā cū tres sint spectatiue p̄ter natural⁹ i motu
iabstracta idē. Lōsiderat
eiz cōpoz formas cū matia q̄ cōpib⁹ actu sepa
ri nō possunt. Que cōpa i motu sunt vt cuz tra
deozsuz ign⁹ surfuz fert: habzq; motū forma
materie p̄iuncta. Ad abstracta sūū motu i ab
stracta. Hec enī formas corpoz specular sine
matia: ac p h sine motu. Que forme cuz in
matia sint. ab his separari nō possunt. Theolo
gia sine motu abstracta atq; sc̄pabil⁹. Nā dei
substātia ⁊ matia ⁊ motu carz. In nāl⁹ igit
rōnalr: mathematicis disciplinalr: i diuin⁹ i
tellectualr vsari optēbit. M; deduci ad ima
gines: s; pōt ipaz ispicere formā: q; vere for
ma: neq; imago ē: ⁊ q; eē ipm ē ⁊ ex q; esse ē.

Capitulum. Tertius.

Adne nāq; eē ex forma ē. Statua eiz
o nō sc̄bz es qd ē matia: s; sc̄bz formā q
i eo signata ē effigies aial dicit. ipzq;
es nō sc̄bz irā q; eē materia: s; dicit sc̄ciduz
eris figurā. Terra q; ipa nō sc̄bz ma
m dicit: s; sc̄dm siccitatē gra utatēq; q; sunt

forme. Nihil igit sed; matiam esse dicit: s; se
 cūq; p; p; forma. S; diuina substantia sine ma
 ria forme: atq; ideo vnu: r est id qd est. reliq;
 eni nō sunt id qd sunt. Vnu qd; eni h; esse
 sūi ex his ex qbus ē idē ex pibus suis: r ē
 hoc atq; h. i. ptes sue pūere: s; n hoc vl h sin
 gularit. vt cū hō terren; fct ex aia r corpō
 cōp; r aia ē. nō vl corp; vl aia. Igit in pte n
 ē id qd ē: qd vero nō ē ex h atq; h: sed nō ē h
 Illud vero ē id qd r est pulcherrimū forūsi
 mūq; q; nullo mūf. Quo circa hoc v; vnu
 in quo nullus numer; nullū in eo aliud pūq;
 id qd ē n; eni subiectū fieri pōt forma eni est:
 forme vero subiecte eē nō possunt. Nā q; ce/
 lere forme subiecte accidētibus sint vt huma
 nitas: nō ita accidētia suscipit in eo qd ipa est
 sed eo qd matia ei subiecta ē. Vū eni matia
 subiecta diuinitati suscipit qdlibet accidēs: ipa
 hoc suscipe videt hūanitas. forma vero q est
 sine matia nō poterit esse subiectū: nec vero
 inesse matie. Neq; eni est; forma: s; ima/
 go. Ex his eni formis q pter matia sunt iste
 forme venerūt: que sunt i matia r coz; effi/
 ciūt. Nā ceteras q i coz; pibus sunt abutimur
 formas vocātes: dū imaginēs sint. A simulat
 eni formis his q nō sunt i matia stitute.

Capitū. Quartū.

Nulla igit in eo diuersitas: nulla ex di
 uersitate pluralitas. nulla ex accidēti
 bus multitudo: atq; itcirco nec nume
 rus. De; vō a deo nullo differt nec vel acci
 dētib; vel substantiālib; differētis i subiecto
 positis distat. vbi vō nulla ē differētia nlla ē
 omnino pluralitas. Quā nec numer; Igit
 vnitastm. Nā cū tertio repetit de;: cū; pat
 r fil; r spūsanct; nūcupat tres vnitates non
 faciūt pluralitatē numeri i eo qd ipē sunt. Si
 aduertat; ad res numerabiles, ac nō ad ip; n
 numerū. Illic eni vnitatiū repetitio numerus
 facit. Tres eni vnitates ternaliū faciūt q; ipse
 numer; ex vnitātib; collect; est. In eo at nu
 mero q in reb; naturalib; pstat. repetitio vni/
 tatiū atq; pluralitas minime faciūt numerabilitū
 rez numerosaz diuersitatez. Numer; n. du
 plex ē. Vnus qdē quo numeram; al; vero
 q in reb; numerabilit; pstat. Etenim vnu res
 est: vnitaz qua vni dicimur. Duo rursus i re
 bus sunt. vt hoies vel lapides dualia mibi. s;
 tamē dualitas: qua duo homines vl lapides
 sūt duo. et in ceteris eodē modo. Ergo i nu

mero q numeramus repetitio vnitatum facit
 pluralitatē. in rez vtro numero nō facit plu/
 raliatē vnitatiū repetitio. vel vt si de eodē dicā
 Bladi; vnius: ducto vnus: Enis vn;
 potest eni vnus tot vocabulis gladius agno/
 lci. Hec eni; vnitatum repetitio: iteratio po
 tius ē q; numeratō. Velut si ita dicam;: en
 fis: mucro: gladius: repetitio qdaz ē iustitēz
 nō numeratō diuersoz. Vel; si dicā sol:
 sol: nō tres solēs effecerim. Sed vnus totiens
 pdicaueri. Nō igit si de patre r filio r spūco
 tertio pdicat deus itcirco trina numeratō nu
 merū facit. hoc eni illis vt dcm est iminet: q
 inter eos distātia faciūt meritoz. Latbolici
 vero nihil in differētia stitūtibus: ipam;
 formā vt est esse ponētibus: n; aliud esse quā
 est ipm q; ē opinātib; Repetitio recte d co
 dē: q; enumeratō diuersa videt cū dicit de;
 pat; deus filius deus spūsanctus. Atq; hec
 trinitas est vnus de;: vel; enis atq; mucro
 vnus gladius. Vel; sol sol sol vnus sol. S;
 hic inter ad eā dē; sit significatōez mōstratio
 nēq; q; ondit nō omnē vnitatiū repetitōez: nu
 merū pluralitatēq; pscē. Nō vero ita dicitur
 pat; r fil; r spūsanct; quasi multivocū qdā.
 Nā mucro r enis r ipē ē r idē. Pat; vero
 ac filius r spūsanctus idē egdē est nō vō ip
 se i qua re paulp; p; siderādū ē: regr; b; eni
 ipē ē pat; q; filius minime igit. Rur; idē al;
 galter; negat. si est igit int; eos i re oi in disse/
 rētia. Qua subitrat quē numer; ex subiecto
 rū diuersitate p; scis supius explanatū est. De
 qua re breuiter p; siderabim; si p; s; ill; que m;
 admodū de deo vnūq; dē; pdicat p; m; r m;.

Capitū. Quintū.

Ece; oio pdicamēta tradūt. que
 d rebus oibus vniuersalit; pdicant. i.
 substantia q; litas: q; nitas: ad aliqd; vbi
 qā: hēre: sūū: facē: pati. Hec igitur talia sunt
 q; ita subiecta permiserint.

Capitū. Sextū.

Ampars eoz i reliq; rez pdicatōe
 n suba est. pars in accidentiū nō ē. Ad
 bec cū q; in diuinā vterit pdicatōem
 cūcta mutātur q; pdicari possūt aliqd; vō oio
 nō pōt pdicari. Nā suba in illo non est vere
 sba: s; vtra subam. Tres qualitas r cetā que
 euenire queūt quoz vt amplior; fiat intellectus
 Exēpla sub dē; da sunt. Nā cū dicimus deus.
 subam qdem significā videmur: sed cā; sit.

Vltra substantiam. Capitulū. Septimū.

Om̄ vero iustus qualitate qdem: sed
 c non accidentē. sed eā que sit substantia. Sz
 ultra substantiam. Neq; enī aliud est q; est
 aliū ē q; iustū ē: sed idē est eē deo q; iustus.
 Item qd dicit magnus vel maximus qntitas
 dem qdē significare videmur: sed eā que sit ip
 sa substantia qlem esse diximus ultra substantiam. Idē
 est enī eē deo q; magnus d forma enī eius su
 pius demonstrati est. qm̄ is sit forma r vnūm
 vere. nec vlla pluralitas. Sed hec p̄dicamēta
 talia sunt. vt in quo sint ipm̄ esse faciāt. q; dici
 tur diuise quide in ceteris: in deo piuncte atq;
 coplate hoc mō. Nā cū dicimus substantia vt hō vl
 deus ua dicit quasi illud de quo p̄dicat ipm̄ sit
 substantia: vt substantia hō vel deus. Sed distat. Quonia
 homo nō itēgre ipm̄ homo ē. ac p̄ h nec substantia.
 Qd eiz ē alijs debz. que n̄ sunt hō. Deus ve
 ro hoc ipm̄ qd ē deus ē. Nec enī aliud ē nisi
 quod est. ac per hoc ipsum deus est.

Capitulū Octauū.

Orsus iustus qd est qualitas: ita dici
 r tur quasi ip̄e hoc sit de quo p̄dicatur.
 Id est si dicamus hō iustus: vel deus
 iustus ip̄s hoic; vel deus iust; esse pponim;
 sed differūt q; homo alī alī est iust;. Sz hō ē
 idē ipm̄ ē qd iustū. Magnus ē hō vel d; di
 cit atq; ita q; ip̄e sit hō magn;: vl de; magn;
 Sed hō tātum magnus: deus vero ipm̄ ma
 gnus existit. reliqua vero hō d deo neq; d ce
 teris p̄dicant.

Capitulū. Nonū.

Am vbi vel de deo vel d; hoie p̄dica
 n re p̄t. De hoie vt in foro: de deo vt
 vbiq;. Sed ita vt nō qsi ip̄a sit res id
 qd p̄dicat de qua dicit. Nō enī ita hō dicit eē
 in foro: quēadmodū eē albus vel lōgus. nec
 qsi circūsusus. r determinatus p̄p̄tate aliq;
 qua designari se possūt. sed tantum qd sit illud
 alijs iformati rebus p̄ hāc p̄dicatōem ostēdit
 de deo vero nō ita. Nā quod vbiq; est ita di
 ci videt nō q; in omni sit loco. Qd enī in lo
 co esse nō p̄t: sed q; ei ois locus ad sit ad cū ca
 piēdum: cū ip̄e nō suscipiat in loco. Atq; id
 nūsq; in loco eē dicit qm̄ vbiq; est: sed nō in
 loco. Quādo vero eodē p̄dicat mō vt de ho
 mine veri vti. de deo vero sep̄ ē hoc q; nō
 qsi esse aliqd dicit illd ipm̄. de quo bēsternus
 dicit aduētus: sed qd ei h; tēp; accessit p̄dicat
 Qd hō d deo dicit sep̄ est: vnū qdē significat
 qsi oi p̄terito fuerit. oi quoq; mō sit p̄senti. oi su

ero erit qd de celo r de ceteris immortalibus
 cōporibus scdm̄ philosophos dici potest. At
 de deo nō ita. Sep̄ enī ē qm̄ semp p̄senti est
 in eotēpus. Tandiq; int n̄ax rex p̄sens qd
 est nunc interest ac diuinari q; nostrū nūc qh
 currēs tēpus fac sempiternitatē. Diuinū vo
 nūc p̄manēs neq; mouēs sese atq; p̄sistēs. r
 eternitatē fac. L ui nōi si adicias semp facēs
 ei; q; ē nūc iugē idēstetūm; ac p̄ hoc p̄petuū
 faciet cursū qd ē sempiternitas. La. decimū.

Orsus habere vel facere eodē modo
 r Dicimus enī currū vestitus de hoie
 d deo cuncta possidēs regit. Kur ius
 nibl de eo q; est esse de vtriusq; dēm est. Sed
 bec ois p̄dicatō exterioribus dat: oiaq; bec
 quodāim̄ referant ad aliud. L uis p̄dicatō
 nis discretiā sic facilius inter nos scimus.
 Qui hō ē vel de; referat ad substantia qua ē aliqd. i.
 hō vl de;. Qui iust; ē referat ad q̄ntitatē q. i. ē
 aliqd. i. iust;. Qui magnus ad q̄ntitatē qua
 est aliqd. i. magnus. Nā in ceteris p̄dicatōi
 bus nihil tale est. Qui enī dicit esse aliquez i
 foro vl vbiq; referat qdē ad p̄dicamētū qd est
 vbi. sed nō in q; aliqd est velut iustitia iust vs
 Itē cū dico currū vl regit vl nūc est vl semp
 est referat qdē vl ad facere vl ad tēpus. Sitū
 interis diuinum illud semper tēpus dici p̄t.
 Sed nō in quo aliq; aliqd ē velud magnitudie
 magni. Nā sicut passioem; regi nō op̄tē
 in deo. Neq; enī sunt. Jam ne patet que sit
 diffra p̄ditōm r patet q; alie quide qsi rem
 mōstret. Alie vero qsi circūstāta rei. Qd q;
 illa que ita p̄dicant vt esse aliqd rem ostendūt
 Illa vero vt nō esse: sed potius extrinfecus ali
 qd quodāimō affigāt. Illa igū q; aliqd esse de
 signat. h; rē p̄dicatōes vocent. que cū de re
 bus subiectis dicit vocant accidentia scdm̄ re.
 Lū vo d deo q; subiectus nō est fms substantiam rei
 p̄dicatō nūcupat. Capitulū. Vndecimū.

De nūc d; relatiua speculemur p; qui
 a bus esse qd dēm est sumpsimus ad dis
 putatōes. Maxime enī bic nō vidē
 tur scōz se facē p̄dicatōez. q; p̄spicue ex alieno
 aduētū ostare p̄spiciunt. Ad ge enī qm̄ domi
 nus r hu; relatiua sunt. vidēamur vtrū ne ita
 sit vt h; se sit p̄dicatō an minimū. Atq; si aufer
 ras suū abstuler; q; d; dnm̄. Ac n̄ etiā si aufer
 ras albedinē abstuleris q; q; albū. Sz interest
 q; albedo accidit albo: q; sublata perit nūm;
 albū. At in domino si eum auferas perit

nostrū m̄
diuinū

Liber

vocabulū q̄ dñs vocabat. S; nō accidit fuis domino vt albo albo: sed p̄tās quedam qua fuis coarceat. Que qm̄ sublatō depit suo. cō stat n̄ eā per se domino accider: s; p̄ suo quo dāmo extrisecū accessum. Nō igit̄ dici p̄t p̄dicatōez relatiuā q̄q̄ rei de qua dicit̄ fm̄ se addere v̄l minuire vel mutare: que tota nō i eo q̄ est eē p̄sistit. S; in eo q̄ ē in p̄p̄atō ali q̄ mō se h̄ere. Nec s̄ep ad aliū: sed aliq̄tēs ad idē. Age enī stet q̄q̄: igit̄ si accedā dext̄ ero ei finisti. Ille ad me compatus erit dext̄r n̄ q̄ ita fit per se dext̄r velud longus aut albus. Sed quod ego dext̄r accesseri. Rursus ego finister accedo. Itē erit ille dext̄r: nō q̄ ille fit p̄ se dext̄r velud albus ac lōgus. s; q̄ me accedente fit dext̄r. atq; id q̄ est aine z ex me est: minime vero ex se. Quā h̄ rei alium? q̄ i eo q̄ ip̄a est p̄p̄etate nō faciūt p̄dicatōez nihil alternare v̄l mutare queūt. nullāq; oīo essentia variare: Quo cura si pater ac filius: ad aliq̄ dicunt: nihilq; aliud vt dictū est differt nisi sola relatiō: Relatiō vero nō p̄dicat̄ ad id de q̄ p̄dicat̄ q̄si ip̄a sit z fm̄ rē s̄ qua dicit̄ nō faciet alteritate rei s̄ q̄ dicit̄. S; si dici p̄t q̄ qdē. mō id qd̄ vix elligi potuit iter p̄tātū est p̄sonarū.

Capitulum. Duodecimum.

Ad nino enī magna regulā veritas in rebus incorpaliū distātia effici differētis nō locis. Neq; accessisse v̄l p̄t aliq̄ deo vt pater fieret. nō enī cepit eē vnq; pater eo q̄ s̄ba qdē ei est p̄ductio filij. Relatiua v̄o p̄dicatō patris ac si meminim^o oīum i p̄tibus de deo sentētiāz. Ita cogite m^o p̄cessisse qdē ex deo patre filium deū z ex v̄t̄is sp̄m̄ sc̄i: hos qm̄ icōpales sint minime locē distare. Quomā vero patet deus z filij us deus z sp̄s sanctus deus: Deus vero qm̄ nullas habet differētias qbus differat a deo a nullo eoz differt. Differētia q̄o vbi absūt abest pluralitas: vbi abest plalitas: adest vnitās. Nihil aut̄ aliud gigni potuit ex deo nisi deus z in rebus numerabilibus repetitō vnitātū nō fac̄ modis oibus pluralitate. Triū igit̄ vt p̄donce p̄stituta est vnitās. S; qm̄ nlla relatiō ad seipm̄ referri p̄t: iccirco q̄ ea secūdū seipm̄ ē p̄dicatō q̄ relatiō caret. s̄ acta qdē est trinitat̄ numerositas in eo q̄ ē p̄dicatō relatiō nis s; p̄uata ē s̄e vnitās i eo q̄ est i differētia vel s̄e vel operatōis vel oīo eius q̄ sc̄bz se di/cit̄ p̄dicatōis. Ita igit̄ s̄ba p̄tinet vnitātē: rela

tio multiplicat trinitatē: atq; iō sola sigilatin p̄ferunt atq; separati q̄ relatiōis sunt. Nā idem pater q̄ filius nō est nec idē v̄t̄ez q̄ sp̄s sanctus. Idē tamē deus ē pater z filius z sp̄s sanctus idem iustus: idē bonus: idē magn^o: idē om̄nia q̄ sc̄bz se poterūt p̄dicari. Sane sciēdū est nō semp̄ tale esse relatiuā p̄dicatōez vt semp̄ ad differēs p̄dicet̄ vt est fuis ad dñz: differt enim. Nā oē egle eqli egle ē: z simile simili simile ē: z idē ei qdē ē idē idē est: z filius est in trinitate relatiō p̄ris ad filij z viriūq; ad sp̄m̄ sanctū vt eius qdē ē idē ad id qdē est idē. Nō si in cunctis alijs rebus nō potest inueniri factū hoc cognata caducis reb^o alteritas. Nos v̄o nulla imagiatōe deduci: s; simplici itelle ctu erigi z vt qdēz itelligi p̄t: ita p̄ggr̄di etiā itellectu oportet. S; v̄ p̄posita qone satis di/cū est. Nūc v̄i nōrmā iudicij expectat subitilitas qōnis. q̄ v̄trū recte decursa sit an minime v̄ra statuāt p̄nūciatōis auctoritas: Nō si sine fidei fundamēt̄ sp̄te firmissima oppulātē gratia diuina p̄donca argumētōz adiuenta p̄stūm^o illuc p̄fecti opis letitia remeabit v̄nde venit affect^o. Nō si v̄tra se h̄anitas neg uit ascēdere q̄ntū imbecilitas subtrahit vota supplebunt.

Explicū liber p̄m^o. Incipit sc̄bz eiusdē ad Johānē diaconū ecclesie Romane v̄trum pat̄ z filij. ac sp̄s s̄bz diuinitate s̄ba p̄dicet̄.

Deo an pater z filij ac sp̄s s̄bz diuinitate subaltr p̄dicent̄ an alio q̄z mō v̄iamq; idagis h̄ic arbitro eē sumēdā v̄i reoz oīū manifestū p̄stat exordij. i. ab ip̄is catholice fidei sudamētis:

Si igit̄ interrogā an q̄ dicit̄ pat̄ s̄ba sit respōdet̄ eē s̄ba. Nō si q̄ram an filij s̄ba sit idē dicit̄. Sp̄s sc̄m̄ q̄q; s̄ba z eē nemo dubitauerit. S; cū rurs^o colligo p̄re z filij sp̄m̄ sc̄m̄ nō plures s; vnā occurrit esse. vna igit̄ s̄ba tri um nec separi v̄llo mō aut̄ disijgi p̄t: nec velud p̄bus in v̄nū p̄iuncta est: s; ē vna simplici ter. Quocūq; igit̄ s̄bz diuina s̄ba p̄dicant̄ ea tri bus oportet esse cōmunia: idq; erit signū que sint: que de diuinitat̄ s̄ba p̄dicet̄. Nō q̄cūq; hec mō dicūt̄ vt anglis in v̄nū collectis tribus singlarit̄ p̄dicabit̄ hoc mō. Si dicim^o pater deus est: filij deus est: sp̄s sanctus de^o est. pater filius ac sp̄s sanctus vnus deus. Si

in rebus
temporalis
bus dista
tias effi
nit di
re tia, no
leorus.

q

igit eoz vna deitas vna sba est. liez dei nome de diuinitate s balr pdicari. Ita pater veritas est: fili? veritas est: spussanc? veritas est. pat fili? spussanc?. Mō tres veritates s; vna ve/ ritas est. Si igit vna in his sba vna est vitas necesse est veritate sbaliter pdicari: de bonitate de incōmutabilitate: de iustitia: de oipotētia ac de ceteris oibus q tam de singulis quam de oibus singularit pdicamus manifestū est sbalr dici. Vnde apparet ea q cū in singulis sepatim dici cōuenit nec in oibus dici queūt nō subalr pdicari sed alio mō. Qui vero iste fit posterius qra. Nā q pater ē h vocabulum nō trāsmittit ad filiū neq; ad spm scm: Quod fit vt nō fit sbale nom hoc indictū. Nam si sbale ē vt de? : vt vitas: vt iustitia vt ipa qzq sba d ceteris diceret. Itē fili? sol? h recipit no mē Neq; eni cū alijs iūgit sicut i deo; sicut in veritate sicut in ceteris supius dixi: Sp̄s qzq sanc? non est idē q pr ac fili?. Ex his igit itel ligimus p̄cz filiū ac spm scm: nō de ipa diuinitate sbaliter dici: s; alio qdā mō: Si eni sub stāntialiter pdicaret r d singulari r d oibus sin gularit diceret. Nec vero ad aliqd dici mani festū est nā r p̄ alicui? pater est r fili? alicui? filius ē r spiritus alicui? sp̄s. Quo fit vt nec trinitas sbalr de deo pdicet. nō eni p̄ trimi/ tas q eni pater ē fili? ac spussanc? nō ē nec tri nitas filius nec trinitas spussanc? scōz eūdē modū. Sz trinitas qdē i psonaz pluralitate p̄sistit: vnitās vero i sbe simplicitate. Qd si p sone diuise sū sba vero diuisa fit necesse ē q vo cabulū ex psonis originē capit id ad sbaz nō ptinē. ad trinitatē psonaz diuersitas facit. tri nitas igit n̄ ptinz ad sbaz. Quo fit vt neq; pat neq; fili? neq; spussanc? nec trinitas de deo sbaliter pdicent. Sz vt dcm ē ad aliqd. De? vero vitas: iustitia: bonitas: oipotētia sistan tia in imutabilitas virt? sapiētia r qdā hmoi excogitari pōt sbr de diuinitate dicat. Nec fit recte se ex fide hnt: vt me istruas peto. Aut si aliq forte diuersus es diligēt? intuerē q dicta sunt r fidē si poteris rōneq; pūge. Explicit liber Secundus de Trinitate.

Incipit plog? i librū de hebdomadib?.

Stulas vt ex hebdomadib? n̄is ei? p qōus obscuritatē q p̄inet modū quo sbe i eo qd sint hoc sint: cū vō sint sba lia bona digerā r paulo euidē? mōstrē. Id

q; eo dicis eē faciēdū q n̄ fit oib? notū iter hu iusmōi scriptionū: Tuus vero testis ip̄e sum q; hic viuaciter fueris an̄ pplexus. Hebdō/ madas vō ego ip̄e tibi cōmitor potiusq; ad memoriā tibi spectata cōseruo q; cuiq; p̄ci po: q; lasciuia ac petulātie nihil a ioco risuq; patit eē p̄iūcū. pro hinc tu ne sis obscuritati/ bus breuitatis aduersus: que cū sint archan̄ fida custodia tū id hnt comodi. q; cū his solis q digni sunt collocunt. Vbi igit i mathema/ tica fieri solet ceterisq; etiā disciplinis p̄posui terminos regulasq; qb? cūcta q secūt efficitaz. Incipit libr? d hebdomadib?. Capitu lum p̄mum et propositio p̄ma.

Immunis ai conceptō est enūciatō q; q; p̄bat audis/ tā. Harū duplex mod? est Nā vna ita cōis est vt oinz boiuz fit veluti fit pponam hāc. Si duob? eq̄lib? eq̄lia auferas q relinqnt eq̄lia eē nullus id intelligēs neget. Alia vero ē docto rum tū que tū ex talibus cois animi p̄ceptio nibus venit vt est. Que incorpōralia sunt in loco n̄ eē r cētā q n̄ vulg? s; docti cōp̄bat. ij. Diuersus ē esse r id q ē. Ip̄m eni esse nō dū est at vō qd ē accepta eēndi forma eāq; cōsistit. iij. Quod ē p̄cipare aliq pōt. Sz ip̄m eē nullo mō aliq p̄cipat fit eni p̄cipatio cum aliqd iā ē: ē aut aliqd cū esse suscepit. iiii. Id qd ē hēre aliqd p̄ter q; qd ip̄z ē pōt ip̄z vero eē n̄bil aliud p̄ter se habz adm̄tū. v. Diuersum est aut eē aliqd r eē aliqd i eo qd ē illic eni accidit bac sba significat. vj. Qd qd ē p̄cipat eo qd ē eē vt fit. alio vō p̄cipat vt aliqd fit: At per hoc id qd ē p̄cipat eo qd est eē vt fit. Est vero vt p̄iceps alio q̄lib? oē sum plex esse suū r id qd est vñū habz. vij. Si p̄pōito aliud est eē aliud ip̄m ē. viij. Dis diuersitas ē discors silūtudo vero qdā appetē da est. Et qd appetit aliud tale ip̄z esse nāliter oñdit qle est illud hoc ip̄m qd appetit: Suffi ciūt igit q p̄missum? a prudētē vero rationis interpre suis vñūq; q; aptabit argumētis.

Capitulū. Secundus. Veltio vero hmoi ē: ea q sunt bona q sunt. Tenz eni cois snia doctoꝝ om/ ne qd ē ad bonū tēdere. Qd ē aut ten/ dū ad filē q igit ad bonū tēdūt bona ip̄a sunt

Sz q̄madmodū bona sūt iqr̄dū est vtrū ne
p̄cipatōe an s̄ba. Si p̄cipatōe p̄ se ip̄a nullo
modo bona sunt. nā qd̄ p̄cipatōe albi est p̄ se
in ea qd̄ ip̄m ē albi nō ē. et de ceteris q̄litatib⁹
eodē mō. Si igit̄ p̄cipatōe sunt bona ip̄a p̄ se
nullo modo bona sunt. nō igit̄ ad bona tēdūt
Sz cōcēluz est: nō igit̄ p̄cipatōe sunt bona
sz s̄ba: Quoz vō s̄ba bona ē id qd̄ sunt bona
sūt id qd̄ sūt an hnt̄ ex eo qd̄ ē eē. eē igit̄ ip̄oz
bonorū ē oīuz igit̄ rez ip̄m esse bonū est: Sz
si esse bonū est. ca que sunt in eo q̄ sunt bona
sunt. idēq̄ illd̄ ē eē q̄ bonū ē. S̄baia igit̄ bo
na sunt qm̄ nō p̄cipāt bonitate. Qd̄ si ip̄m ē
i eis bonū est: nō est dubiū qn̄ ē s̄baia cū sint
bona p̄mo sint bono familia ac p̄ h̄ ip̄m bona
erūt n̄bil ē illi p̄ter seip̄z s̄le ē ex quo fit v̄oia
q̄ sunt d̄s sint: qd̄ dictū nephas ē. Nō sunt
igit̄ s̄baia bona: ac p̄ hoc nō in his ē eē bonū
Nō sunt igit̄ in eo qd̄ sunt bona. sz nec p̄cipā
p̄t bonitatem. nullo enī modo ad bonū ten/
derēt. nullo igit̄ modo sunt bona. huic q̄m̄
tal poterit adhiberi solutio. Adulta sunt q̄ cuz
separi actu non possunt: aio t̄i z cogitatione
separi. Et cum triāgulu vel cetera subiecta
maieric nullus actus sepat mente tamē segre
gans ip̄m triāgulu p̄p̄eratiūq̄ eius p̄ter mate
riā specular. amoueam⁹ igit̄ p̄m̄ bōi p̄sentia
paulis ex aio qd̄ eē quidē p̄ngit. idq̄z oium
doctoz idocrozq̄ sn̄ia barbaraz q̄q̄z genitū
religiōib⁹ cognofci p̄t. h̄igif̄ panlis amoto.
ponamus oia esse que sunt bona: atq̄ ea cōfi
deremus q̄madmodū bona esse possent si a p̄
mo bono minime d̄fluxissent. hic it̄cor alid̄
in eis esse qd̄ bona sunt aliud qd̄ sunt. ponat̄
enī vna eadēq̄ s̄ba bōa eē alba grauis rotūda
tunc alid̄ eēt ip̄a illa s̄ba alid̄ ei⁹ rotūditas alid̄
color alid̄ bonitas. nā s̄licz singula idem eēt
qd̄ ip̄a s̄ba idē eēt grauitas qd̄ color qd̄ bonū
z bonū qd̄ grauitas: qd̄ fieri natura non s̄nt
Aliud igit̄ tūc in eis eēt esse: alid̄ aliqd̄ esse: ac
tē bona qd̄ eēt. esse it̄ ip̄m minime b̄erent
bonū. Igit̄ si nullo mō eēt nō a bono ac bo
na essent ac nō idē essent qd̄ bona: sz cis aliud
esset esse alid̄ bōa eē. Qd̄ si n̄bil oio alid̄ eēt
nisi bōa neq̄z grauita neq̄z colōata. neq̄z spaci
dimentfiōe distenta necnulla i eis q̄litas esset
Nisi tantuz bona eēt. aūc nō rez rez vide
rent eē p̄ncipiū: nec porius viderent sz vide
retur. Vnu z enīz solūq̄ est h̄mō: qd̄ t̄i bonū
n̄bil alid̄q̄ sit. Que nō sunt simplicia nec esse

omnino poterāt: nisi ea id qd̄ solū bonum eēt
esse voluissz. Acciro qm̄ esse eoz a boni volū
tate defluxit: bona esse dicant̄ p̄m̄ enī bonū
qm̄ eē eo qd̄ ē bōuz ē sin vō bonū qm̄ ex eo s̄ba
ru cur⁹ ip̄z eē bonū est ip̄z q̄q̄z bonū est. sz ip̄
sum esse omniū rez ex eo fluxit qd̄ est p̄m̄ bo
nū: z qd̄ bonū tale est: vt recte dicat̄ in eo qd̄
est esse bonū. Ip̄m igit̄ esse eoz bonū ē. Tūc
enī in eo qd̄ essent nō essent bona: si a p̄mo
bono minime defluxissent. Qua in re soluta
questio ē. iccirco enim licet in eo q̄ sint bona
sunt nō sunt t̄i familia p̄mo bono. Qm̄ non q̄
q̄ mō sint res ip̄m eē eaz bonū ē. Sz qm̄ nō
potest esse ip̄m esse rez: nō a p̄mo esse deflu
xerit. i. a bono iccirco ip̄z esse bonū est. nec esse
s̄le ei a quo ē. Illud enī quo q̄m̄ sit bonū est
in eo qd̄ est. nō enī aliud est p̄ter q̄z qd̄ bonuz
est. hoc aut̄ n̄ ab illo nisi eēt bonū fortasse esse
posset. Sz bonū in eo qd̄ est eē nō possz. Tūc
enī p̄ciparet fortitū bono: ip̄m vero esse qd̄
nō haberēt a bono: bonum h̄re non possent.
Igit̄ sublato ab his p̄mo bono mente z cogita
tiōe: ista licz essent bōa. t̄i in eo qd̄ essent: bor
na esse non possent. Et qm̄ actu non potuerit
existere nisi illd̄ ea q̄ v̄e bonum est. p̄durisset
iccirco z esse eoz bonū est: z non est s̄le s̄bali
bone id qd̄ ab eo fluxit. et nisi ab eo fluxissent
licz essent bona t̄i in eo qd̄ sunt bona esse non
possent. qm̄ z p̄ter bonū z nō eē bono esse cū
illud ip̄m bonū p̄m̄ est z ip̄m esse sit: z ip̄m
bonū z ip̄m esse bonū. At nō etiā alba i eo q̄
sunt: alba esse optebit̄ ea que alba sunt: qm̄ ex
volūtate dei fluxerūt vt essent alba minime.
Aliud est enī in eē z alid̄ alba esse hec ideo qm̄
q̄ ea vt eēt effectū: bon⁹ qd̄ est minime ve/
roalbu. Volūtate igit̄ b̄ onī cōmitata sunt vt
essent bona in eo q̄ sunt. Volūtate vero albi
nō sunt p̄mitata vt talis eius effect̄ p̄petas vt
eēt albi n̄ i eo qd̄ est. neq̄ enī ex albi volūtate
defluxerūt. Itaq̄ qz voluit eē ea alba qui erat
nō albus sunt alba t̄i. Quia vero voluit esse
ea bona q̄ bon⁹ erat: sunt bona in eo qd̄ sunt
Secūdu hanc igit̄ rōne: cūcta opozz esse iusta
qm̄ ip̄e iustus ē: qz ea esse voluit. ne hoc qd̄.
nam bonū esse ad eētā. Iustū vero esse ad
actū respicit̄. Idz aut̄ ē in eo esse qd̄ agerent:
idē igit̄ bonū esse qd̄ iustū. nobis vero nō est
idē eē qd̄ agere. nō enī simplices sum⁹: nō ē
igit̄ nobis idē bonos eē q̄ iustos: sz idē eē est
nobis oib⁹ in eo qd̄ sum⁹: bona igit̄ oia sunt

nō etiā iusta. Amplius bonū qdē generale ē
iustu vō nō speciale: nec spēs descendit i oia.
Itcirco alia qdē iusta alia n. oia vō bona.
Explicit. Liber de hebdomadibus

¶ finis

De firmitate carmina ex libro 8 philoso
phie consolatione boetij excerpta.

Quī ppetua mūdū ratōe gubernas:
Terrarūq; celiq; lato: q tēpus ab euo
Ire iubet: stabilisq; manēs da cūcta moueri
Quē nō crine pepulerūt fingere cause:
Adteritē fluitāns opus: verum insita summi
¶ orna boni liuore carens: tu cūcta superno
Ducis ab exēplo pulcrum pulcherim⁹ ipse:
Adūdū mēte gerēs simili q; imāgie fōmās:
¶ Perfectasq; iubes pfecti absolue ptes.
Tu numer; clemēta ligas: vt frigoza flāmīs
Arida cōueniāt liquidis ne purior ignis
Euolet: aut mersas deducāt pōdera terras.
Tu triplicis mediā nature cūcta mouentes
Connectēs animā p singula mēbza resoluis.
Quecū secta duos motū glomerauit i orbes
In semet redditura meat: mētezq; p fundā
Lircut: et simili connectit imāgie celuz.
Tu causis animas paribus: vitasq; minores
¶ Drouchis: et leuib; sublimes currib⁹ aptās:
In celum terramq; seris: quas lege benigna
Ad te conuersas reduci facis igne reuertit.
Da pater angustaz menti conscēdere sedez.
Da fontem lustrare boni. da luce reperta
In te prespicuos animi defigere visus.
Dislice terrene nebulas: et pondera mollis:
Atq; tuo splendore micās: tu nāq; serenuz:
Tu requies trāquilla pij: te cernere finis:
¶ Incipiū; vectō: dux: scmita: terminus idez.

Laus: Altitonanti.

Inc
778

